

horizont

KULTÚRNO-SPOLOČENSKÝ MESAČNÍK OBCE RUDŇANY

ROČNÍK XXV.

ČÍSLO 2

FEBRUÁR 2018

NEPREDAJNÉ

FAŠIANGY, TURÍCE...

Takto sa začínajú úvodné slová našej obľúbenej zľudovenej piesne. Ale nie je to celkom tak, ako sa v piesni spieva. V ostatných dňoch som viackrát dostal otázku ohľadom týchto slov. Čo sú Fašiangy? Čo sú Turíce? A naozaj po nich príde Veľká Noc?

Ak by sme to analyzovali od začiatku, zastavíme sa pri slove: **Fašiangy**. Je to obdobie od sviatku Zjavenia Pána (Traja králi) do utorka pred „Popolcovou stredou.“ Vtedy sa poväčšine konajú rôzne zábavy, karnevaly a plesy, ktoré vychádzajú z našej kultúry, podloženej práve kresťanstvom. Spomínaná zábava má byť akousi bodkou pred príchodom ďalšieho obdobia v liturgickom roku, ktorým je: **Pôst**. Práve obdobie pôstu je kontrastom k fašiangom. Hluk a virvar v protiklade s tichom a uzobraním. Zábava a smiech verzus pokoj a rozjímanie. Samozrejme, mať dobrú náladu, byť veselý – to je všetko v poriadku. Nik z nás nechce stretnúť ufrflaného, nervózneho a zachmúreného človeka. Ale ak by som mal citovať Starozákonnú knihu Kazateľ, musel by som povedať, že: *„Všetko má svoj čas a svoju chvíľu, každé úsilie pod nebom. Svoj čas má smiať sa. Svoj čas má zarmucovať sa, svoj čas má tancovať. (Kaz 3 – 1.4)* Teda skutočnou múdrosťou človeka je pochopiť „svoj čas.“ Je obdobie, kedy sa tešíme a radujeme a je obdobie, kedy smútime a rozmyšľá-

me o trochu viac nad našim životom a o tom, čo bude po ňom. Samotný pôst nie je obdobím beznádeje a zúfalstva. Je len malou chvíľkou v našom živote, kedy by sme sa mali zamyslieť nad otázkou: „Ako ďalej?“ „Čo so svojim životom?“ Budem veriť starému heslu: „Carpe diem – Uži si dňa“, alebo sa chcem pripraviť na deň, ktorý nikdy neskončí – svoju večnosť s mojimi milovanými a s Bohom? Ak ste boli niekedy dlhý čas mimo domova, odlúčení od svojich blízkych, rodiny, priateľov isto ste pocítovali istý nepokoj, úzkosť a smútok... Vo svojom živote ste vtedy zažívali „pôst.“ Hoci ste boli smutní, mali ste nádej. Presne tak ako aj na: **Veľkú Noc**, kedy si pripomíname Ježišovo víťazstvo nad hriechom a smrťou. Teda je pravda, že Veľká Noc príde, ale až po našom pôste. A až po nej prídu: **Turíce**. Týmto sviatkom si Kresťania pripomínajú zoslanie Ducha Svätého na 50. deň po Veľkej Noci. Ako pre nás sú významným sviatkom naše narodeniny, tak rovnako aj Turíce sú „narodeniny“ Cirkvi.

Preto i keď sa niekedy slová v piesni môžu mierne popliesť, budme tými múdrymi ľuďmi. Hoci o nás nikto nenapíše pieseň, rozoznajte kedy je v našom živote ten správny čas...

Mgr. Ján Szentkereszty

Listom, ktorý bol doručený starostovi našej obce, sa prihovril prezident Slovenskej republiky p. Andrej Kiska. Na žiadosť starostu obce p. Miroškava Bliššana ho uverejňujeme.

Vážený pán starosta,
rovnako ako minulý rok, i začiatkom tohto využívam príležitosť osloviť Vás a zaželať Vám, v prvom rade, aj počas celého tohto roka naozaj veľa zdravia, šťastia a radosti, v pracovnom i osobnom živote. Pravidelne navštevujem regióny Slovenska a stretnutia s Vami, volenými zástupcami našich miest a obcí, sú pre mňa veľmi vzácne, a to hneď z niekoľkých dôvodov. Vy najlepšie viete, čo teší a trápi ľudí vo Vašich mestách, dedinkách.

Vy poznáte príbehy ľudí: sídlisko po sídlisku, ulicu po ulici, mnohí z Vás aj dom po dome.

Dôvera vložená vo Vás je veľká a ja Vám želim, aby ste ju znova a opakovane dokázali meniť v naozaj fungujúcu samosprávu slúžiacu všetkým jej obyvateľom. Medzi nimi sú skupiny ľudí, ktoré možno nepotrebujú viac ako opravené cesty, kvalitnú infraštruktúru či fungujúce odpadové hospodárstvo. No sú medzi nimi aj takí, ktorí si vyžadujú viac starostlivosti. Ľudia so zdravotným postihnutím, ktorí možno nikdy nenavštívili obecný úrad, pretože k jeho vchodu vedie strmé schodisko. Seniori, ktorých počet rastie rýchlejšie ako kapacity služieb, ktoré majú zabezpečiť ich dôstojnú starobu. Talenty, ktoré sa môžu rozvíjať len vtedy, keď škola dostane ďalšiu podporu. Rodičia, ktorí hľadajú ihriská a parky, kde by sa ich deti mohli bezpečne hrať. Ale sú tu aj zraniteľné skupiny, často v pasci chudoby – marginalizované skupiny, Rómovia, ľudia bez domova, často vytláčaní na okraj namiesto toho, aby sme spoločne hľadali, nachádzali a presadzovali dlhodobé riešenia, ako ich začleniť do našej spoločnosti.

Ak má byť Slovensko skutočne sociálnym štátom pre všetkých, potrebuje Vašu energiu a odhodlanie. Samosprávy majú rozsiahle kompetencie v sociálnej oblasti. Dostupnosť a kvalita sociálnych služieb často závisí práve od Vás a, pravdaže, aj od primeraných finančných zdrojov. Hlas obcí a miest má významný vplyv a silne sa prihovám za to, aby ste ho v tomto roku využili práve v tlaku na riešenie dlhodobého financovania sociálnych služieb – od starostlivosti o deti, až po zabezpečovanie dôstojných životných podmienok pre našich seniorov.

Práve v sociálnej oblasti, starostlivosťou o ľudí v krízových životných situáciách či prácou s ľuďmi zo znevýhodneného prostredia často pomáhajú dobrovoľníci a občianske združenia. Som veľmi rád, že mnohí z Vás s nimi aktívne spolupracujú. Vážme si ich prácu a snažme sa o zlepšenie podmienok aj pre nich. Osobitne by som chcel hovoriť o školstve. Pretože sú to najmä základné školy, ktoré si zaslúžia viac našej pozornosti. Práve od nich, od základných škôl závisí, s akými pevnými vedomosťami a zručnosťami budú naše deti vstupovať do dospelosti. Naše deti sa však naďalej prepádajú v medzinárodných porovnaníach, a my to musíme nevyhnutne zmeniť.

Stále opakujem: aké máme školstvo dnes, tak bude vyzerat' naša krajina v budúcnosti. Žiaľ, odkedy som prezidentom, menoval som už štyroch ministrov školstva, a to, pochopiteľne, príliš nepomáha riešeniu kopiačich sa problémov výchovy a vzdelávania našich detí. Blíži sa polovica volebného obdobia súčasnej vlády a musím skonštatovať, že žiadne zásadné a citelné zmeny nie je zatiaľ vidno. A my sa, pritom, musíme snažiť vytvoriť čo najlepšie podmienky pre vzdelávanie našich detí už dnes.

Aj preto sa obraciam práve na Vás; vy ste zriaďovateľmi základných škôl, rozhodujete O tom, kde sa budú nachádzať, aké budú veľké, kto bude stáť na ich čele. Významne dokážete vplývať na ich kvalitu. Prosím, pripomínajme si, že školstvo je pre našu krajinu absolútnou prioritou. S mnohými z Vás som sa minulý rok stretol. Rozprávali sme sa o viacerých problémoch. Pýtal som sa, počúval som a to, čo opakovane rezonovalo sú témy spojené s čerpaním európskych zdrojov. Viem, že aj v tomto programovacom období je proces prípravy jednotlivých výziev pomalý a čerpanie eurofondov nízke.

Zdá sa, akoby sme sa z predchádzajúceho obdobia poučili len málo, ak vôbec. Administratívna náročnosť procesov či verejného obstarávania, to všetko stále pretrváva. Napriek tomu by bolo obrovskou škodou a obrovskou chybou, ak by sme tieto európske zdroje nedokázali vyčerpať a efektívne využívať. Upozorňoval som na tieto problémy, a odnášam si Vaše podnety aj do ďalších rozhovorov s členmi vlády aj v tomto roku.

Na záver mi dovoľte dotknúť sa ešte dvoch tém. Prvou sú komunálne voľby, ktoré nás čakajú v tomto roku. Chcem Vás poprosiť, pretože viem, že mnohí z vás budete opäť kandidovať: vezmite si ponaučenie zo župných volieb. Nachádzajme spojencov. Spájajme demokratické sily všade tam, kde sa to dá.

Nedovoľme, aby sa počas predvolebného súboja začali v našej spoločnosti zase šíriť hnev a nenávisť. Nepolarizujme našu spoločnosť. Prijmite, prosím, túto moju výzvu k tomu, aby sa blížiace komunálne voľby stali súťažou skutočne dobrých nápadov, možno nových myšlienok, preukazovaním toho, čo ste dosiahli alebo a čo dosiahnuť chcete.

Vážený pán starosta,

chcem sa Vám poďakovať. Chcem sa poďakovať Vaším zamestnancom, poslancom zastupiteľstiev - odvádzate pre našu krajinu obrovský kus práce. Mnohokrát občania neprichádzajú do styku so štátnou správou, ale prichádzajú práve na Vaše úrady. A od toho, ako pristupujete k ľuďom, závisí veľmi veľa. Zažil som to u mnohých z Vás: ak je primátor alebo starosta ten, ktorý berie svoju prácu ako službu ľuďom, ak tento spôsob fungovania šíri po celom svojom úrade, tak je potom aj celý úrad vzornou službou našej krajine. Ktokoľvek kto chce, aby naše Slovensko bolo lepšie, musí začať od seba. Každý jeden vo svojom okruhu alebo vo svojom pôsobení môžeme tejto krajine pomôcť. Želám Vám preto veľa energie meniť veci okolo nás k lepšiemu. Želám to Vám, Vaším najbližším a želám to celej našej krajine.

Ďakujem.

S úctou Andrej Kiska
prezident Slovenskej republiky
(vlastnoručný podpis)

Bratislava 24. januára 2018

INFORMÁTOR OcÚ

Uznesenia zo zasadnutia Obecného zastupiteľstva dňa 29. 1. 2018

Uznesenie OcZ 4/40/2018

OcZ žiada zástupcu starostu obce aby zaslal žiadosť Okresnému úradu odbor Starostlivosti o životné prostredie v Spišská Nová Ves a Regionálnemu úradu verejného zdravotníctva v Spišská Nová Ves vo veci znečisťovania ovzdušia Obce Rudňany firmou KONZEKO, spol. s r. o., Markušovce.

Uznesenie OcZ 6/40/2018

OcZ berie na vedomie Správu o čerpaní poskytnutých dotácií z rozpočtu obce za rok 2017

Uznesenie OcZ 7/40/2018

OcZ schvaľuje Dodatok č. 01 k Zmluve o zriadení funkcie hlavného kontrolóra viacerých obcí

Uznesenie OcZ 8/40/2018

OcZ berie na vedomie Správu o kontrolnej činnosti za rok 2017

Uznesenie OcZ 9/40/2018

OcZ žiada zástupcu starostu obce predložiť písomné stanovisko o výkone právoplatného rozhodnutia vo veci likvidácie objektu závodný klub súpisné číslo 69

Uznesenie OcZ 10/40/2018

OcZ

a) schvaľuje súťažné podmienky pre vypracovanie súťažného návrhu do obchodnej verejnej súťaže: Prenájom nehnuteľnosti vo vlastníctve obce, a to

- nebytový priestor na parcele č. 611 z LV č. 1 o výmere 20 m² v katastrálnom území Rudňany, obec Rudňany podľa predloženého návrhu

b) schvaľuje súťažné podmienky s minimálnou cenou 8,29 €/ 1 m²

c) menuje komisiu pre posúdenie súťažných návrhov v zložení:

1. Rastislav Neuvirth
2. Ing. Janka Gazdurová
3. Jozef Comba

d) poveruje zástupcu starostu obce, aby v termíne do 26. 02. 2018 predložil obecnému zastupiteľstvu informatívnu správu o výsledku obchodnej verejnej súťaže

Uznesenie OcZ 11/40/2018

OcZ schvaľuje za nového nájomníka 2-izbového bytu súp. č. 80/2 p. Vladimíra Vadela

Uznesenie OcZ 12/40/2018

OcZ schvaľuje za nového nájomníka 1-izbového bytu súp. č. 80/3 p. Emila Fedáka

Plán priorít, poradie dôležitosti a postupnosti organizovania zásahu pri odstraňovaní snehovej kalamity, ohrozenia vodou a iných havarijných situácií v obci Rudňany.

1. Sprejajzdnenie hlavných obecných komunikácií (úseky ciest – Rochus – Zdravotné stredisko, Zdravotné stredisko – Zapálenica, Huta – Zimná dolina).
2. Sprístupnenie miestnych komunikácií pre zásobovanie obyvateľstva potravinami a inými potrebami, zastávkam SAD, školám a úradom.
3. Spriechodniť tie vedľajšie miestne komunikácie, kde je koncentrovaná a aglomerovaná počtom väčšina

časť obyvateľstva – sídliská, kolónie.

4. Ostatné časti miestnych komunikácií vedúce k súkromným domom.

Riadiaci štáb pri snehovej kalamite

Miroslav Blištan predseda 0908 981602 Rastislav Neuvirth zástupca 0907 249 701

Ján Astaloš člen 0908 981603 Ing. JUDr. Karol Novotný člen 0911219 302

Jozef Ogurčák člen 0940 794 652

Odstraňovanie snehu z miestnych komunikácií

Obecný úrad (Astaloš – Hidromek) 44 99102, 0908 981603

Správa ciest 4421784, 4421791

MOSA - Spišská Nová Ves 0915 870 236

■ Zber a separácia komunálneho odpadu

Vážení občania,

vzhľadom na nedostatky zistené v správe hlavného kontrolóra za rok 2016 o stave výdavkov obce spojené so zberom, vývozom a zneškodňovaním komunálneho odpadu je potrebné, aby sme tomuto problému venovali veľkú pozornosť.

Za rok 2016 boli celkové výdavky obce spojené so zberom, vývozom, uložením a zneškodnením komunálneho odpadu a výdavky triedeného zberu zložiek komunálneho odpadu vo výške 66 386,27 €. Príjem z poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad bol za evidovaný vo výške 30 575,66 €. Vzhľadom na to, že výdavky vysoko prevýšili príjem z poplatku za komunálny odpad, obec bola nútená presahujúce náklady uhradiť podľa osobitného predpisu.

Na základe zistených skutočností v súvislosti s odpadom sa i v lokalite Zabijanec, ktorá patrí k najznečistenejším lokalitám v našej obci, pristúpilo k opatreniam, ktoré boli účinné a budú mesačne opakované. Je potrebné upozorniť a zároveň požiadať všetkých občanov našej obce o nutnosti lepšej separácie a dôslednosti pri zneškodňovaní odpadu. Je dôležité, aby si občania uvedomili, že nedôsledná separácia a triedenie odpadu zvyšujú náklady na ich odstraňovanie a zároveň odčerpávajú z rozpočtu obce financie, ktoré môžu byť použité efektívnejšie. Je dôležité, aby sme všetci rešpektovali VZN obce o odpadoch a drobných stavebných odpadoch a zároveň sa správali k svojej obci zodpovednejšie.

Rastislav Neuvirth, zástupca starostu obce

■ AKO SPRÁVNE TRIEDIŤ ODPAD

ODPADY Z PAPIERA (MODRÉ VRECE, MODRÝ KONTAJNER)

PATRIA SEM: noviny, časopisy, zošity, knihy, listy, kancelársky papier, papierové vrecká, lepenka, škatule z tvrdého papiera, kartón, obálky, letáky, katalógy, telefónne zoznamy, plagáty, pohľadnice, zakladače, baliaci a krepový papier, papierový obal a pod.

NEPATRIA SEM: plastové obaly, viacvrstvové kombinované materiály (škatule od mlieka, džúsov a pod.), voskovaný papier, papier s hliníkovou fóliou, obaly na mrazené potraviny, škatulky od cigariet (s výnimkou kartónovej časti), silne znečistený či mastný papier, kopírovací papier a pod.

ODPADY Z PLASTU, Z KOVOV, VIACVRSTVOVÉ KOMBINOVANE MATERIÁLY PLASTY (ŽLTÉ VRECE, ŽLTÝ KONTAJNER)

PATRIA SEM: PE (polyetylén) - LDPE a HDPE: číre a farebné fólie, tašky, vrecká, vedrá a fľaštičky od kozmetických a čistiacich prípravkov, vrecká od mlieka, prepravky fliaš;

PET (polyetyléntereftalát): fľaše od nápojov, sirupov, rastlinných olejov;

PP (polypropylén): obaly od sladkostí, tégliky od jogurtov a rôzne plastové nádoby a hračky;

PS (polystyrén): penový polystyrén, poháriky z automatov a iné plastové nádoby; PVC (polyvinylchlorid): vodoinštalčné a elektroinštalčné rúrky, obaly kozmetických výrobkov, plastové okná a nábytok a pod.

NEPATRIA SEM: obaly znečistené che-

mikáliami a olejmi, viacvrstvové kombinované materiály, hrubo znečistené plasty (zeminou, farbami, potravinami), podlahové krytiny, guma, molitan a pod.

KOVY A KOVOVÉ OBALY:

PATRIA SEM: kovové vrchnáky z fliaš a pohárov, kovové tuby od pást, kovové súčiastky, drôty a káble (bez bužírky), starý riad, obaly zo sprejov, kovový šrot, oceľ, farebné kovy, hliníkové viečko, hliníkový obal, kovové viečko, klinec, sponka, spinka, špendlík, kovová rúrka, starý kľúč, zámok, konzervy, ocelové plechovky, ventil, kovové obaly z potravín zbavené obsahu, hlavne konzervy z hotových jedál, paštét, potraviny pre domáce zvieratá a z kompótov alebo plechovky z nápojov ako pivo, džúsy a energetické nápoje. Konzervy a plechovky pred odovzdaním do nádoby je potrebné vypláchnuť, aby v nich nezostali zvyšky jedál.

NEPATRIA SEM: kovy hrubo znečistené zvyškami jedla, farbami a rôznymi chemickými látkami.

VIACVRSTVOVÉ KOMBINOVANÉ MATERIÁLY:

PATRIA SEM: viacvrstvové obaly od mlieka, smotany a iných mliečnych výrobkov, ovocných štiav a džúsov, vína, avivážnych prostriedkov a pod.

NEPATRIA SEM: viacvrstvové obaly od kávy, vreckových polievok, pudingov, práškov do pečiva, práškového cukru, korenín, nanukov, kakaového prášku a pod.

ODPADY ZO SKLA (ZELENÉ VRECE, ZELENÝ KONTAJNER)

PATRIA SEM: sklenené fľaše, nádoby, obaly a predmety zo skla, poháre, fľaštičky od kozmetiky bez kovových a plastových uzáverov, črepy, okenné sklo, sklo z okuliarov a pod.

NEPATRIA SEM: vrchnáky, korky, gummy, porcelán, keramika, zrkadlá, drôtované sklo, fľaše z umelej hmoty, časti uzáverov fliaš, žiarovky, žiarivky, obrazovky, silne znečistené sklo (zeminou, farbami, potravinami) a pod.

ODPADY ZO ZÁHRAD – ZELENÝ ODPAD (HDEDÝ KONTAJNER, KOMPOSTÉR)

PATRIA SEM: kvety, tráva, lístie, drevný odpad zo strihania a orezávania krovin a stromov, vypletá burina, pozberové zvyšky z pestovania, zhnité ovocie a zelenina, piliny, drevná štiepka, hobliny, drevný popol. Tento odpad je vhodný na kompostovanie (aj domáce) i do bioplynovej stanice s výnimkou drevného odpadu, popolu či lístia a nevyžaduje sa použitie hygienizačnej jednotky.

NEPATRIA SEM: kameň, obväz, cigaretový ohorok, uhynuté zvieratá, časti zvierat zabitých doma pri „domácich zakáľkách“ a pod.

BIOLOGICKY ROZLOŽITEĽNÝ KUCHYNSKÝ ODPAD

PATRIA SEM: šupy z čistenia zeleniny a ovocia, kávové a čajové zvyšky, vaječné škrupiny, starý chlieb, zvyšky jedla, škrupinka z orecha, vlasy, chlpy, trus malých zvierat, papierové vrecko znečistené zeleninou, ovocím, maslom, džemom, potraviny po záručnej dobe alebo inak znehodnotené, použitá papierová vreckovka a servítok a v malom množstve aj drevitá vlna, triesky, hnedá lepenka, novinový papier, nespracované zostatky surovín, neskonsumované zostatky pokrmov a potravín rastlinného ale i živočíšneho pôvodu, ktoré vznikli v domácnostiach.

JEDLÉ OLEJE A TUKY

PATRIA SEM: predovšetkým použité (prepálené) jedlé oleje z domácnosti, rastlinné oleje a tuky, ktoré zostávajú v domácnosti ako odpad po príprave jedál. Obsah nečistôt a prímiesi by nemal presiahnuť 10 %.

NEPATRIA SEM: olejové zvyšky znehodnotené vodou, vínom, kečupom a pod.

ODPADY S OBSAHOM ŠKODLIVÍN

PATRIA SEM: - použité batérie a akumulátory
- odpadové motorové a mazacie oleje
- farbivá, chemikálie a iné nebezpečné odpady, rozpúšťadlá, staré farby, lepidlá, živice, laky, kyseliny, zásady, fotochemické látky, pesticídy a chemické prípravky na ošetrovanie rastlín a drevín, umelé hnojivá, detergenty (pracie a čistiace prostriedky), drevo obsahujúce nebezpečné látky, handry znečistené olejom, farbami, obaly znečistené nebezpečnými látkami a pod.

NEPATRIA SEM: uvedené druhy odpadov pochádzajúce z podnikateľskej činnosti.

ELEKTROODPAD Z DOMÁCNOSTÍ

PATRIA SEM: napr. televízory, rádiá, počítačová, kancelárska a telekomunikačná technika, mobily, videá, diskmany, digitálne hodinky, gameboye, variče, ohrievače, kávovary, práčky, elektromotory, ručné elektrické náradie, mobilné klimatizačné zariadenia atď.

NEPATRIA SEM: napr. motorčeky na garážovú bránu, elektronické ovládanie žalúzií, plynové variče, autorádiá, vypínače a zásuvky, merače a ovládače fixne zabudované, klimatizačné zariadenia fixne zabudované, vírivý a pod.

ŽIARIVKY A SVIETIDLÁ

PATRIA SEM: **Lineárna žiarivka**

Klasická žiarivka v tvare dlhej trubice. Zvykne sa tiež nazývať žiarivková trubica, hovorovo aj neónová trubica alebo neónka.

Kompaktná žiarivka

Pojem kompaktná žiarivka vo všeobecnosti označuje žiarivku s menšími (kompaktnejšími) rozmermi než má klasická žiarivková trubica. Najbežnejším typom sú kompaktné žiarivky určené pre priamu náhradu klasických osvetľovacích žiaroviek. Takéto žiarivky sa preto nazývajú aj úsporné žiarivky. Majú spravidla podobný tvar a rovnaké objímky ako klasické žiarivky.

Svietidlá

Svietidlá, ktoré sú umiestnené voľne, napravo alebo sú zabudované do stien, dlážok alebo stropov budov, za účelom poskytnutia funkčného, dekoratívneho, akcentného a bezpečnostného osvetlenia. Svetidlá slúžiace na osvetľovanie v exteriéroch vrátane svetelných zdrojov, vreckové svetidlá a prenosné akumulátorové svetidlá, LED svetelné zdroje.

NEPATRIA SEM: voľné komponenty, ktoré sú alebo nie sú súčasťou osvetľovacieho prístroja, zariadenia, ktorých hlavným účelom nie je osvetlenie objektov alebo priestranstiev (svetelné reklamy, svetelná cestná alebo železničná signalizácia a zariadenia pre zdravotníctvo), komponenty, ktoré nie sú priamo súčasťou osvetľovacieho zariadenia - stĺpy, predradné skrine, dekoratívne elementy, svetidlá pre dopravné prostriedky, banské svetidlá pre obyčajné žiarivky.

OBJEMNÉ ODPADY

Jedná sa o veci, ktoré neviete umiestniť do

120 l zberných nádob, v prípade domovej výstavby a do zberných nádob 1100 l v bytovej výstavbe.

PATRIA SEM: hlavne nábytky, staré okenné rámy, dvere, nádoby, plechové rúry, podlahové krytiny, koberce a podobne. Môže ísť o odpad pod katalógovým číslom 20 01 13, 20 01 14, 20 01 15, 20 01 17, 20 01 19, 20 01 27, 20 01 28, 20 01 29, atď.

NEPATRIA SEM: elektrospotrebiče, drobný stavebný odpad, sklá z okien, strešná krytina (lepenková, azbestová) a pod.

DROBNÉ STAVEBNÉ ODPADY

Drobné stavebné odpady sú komunálne odpady vznikajúce z bežných udržiavacích prác zabezpečovaných fyzickou osobou nepodnikateľom, ktoré nepresiahnu viac ako 1 m³ ročne od jednej fyzickej osoby (pri 4 členoch domácnosti sú to 4 m³).

Ak fyzická osoba vyprodukuje väčší objem takéhoto odpadu (nad 1 m³ ročne od jednej fyzickej osoby), napr. v rámci prestavby bytu, nepovažuje sa množstvo nad 1 m³ za drobný stavebný odpad a fyzická osoba si na vlastné náklady odvezie tento odpad na skládku stavebných odpadov. Náklady s tým spojené nie sú súčasťou miestneho poplatku.

Ak bežné udržiavacie práce či rekonštrukčné práce pre fyzickú osobu vykonáva právnická osoba - podnikateľ alebo fyzická osoba - podnikateľ, tak nejde o drobný stavebný odpad ale o stavebný odpad a pôvodcom je ten, kto tieto práce pre fyzickú osobu vykonáva a teda je povinný nakladať so stavebným odpadom v zmysle zákona o odpadoch.

PATRIA SEM: v malom množstve zmesi betónu, tehál, obkladačiek, dlaždíc, keramiky a pod.

NEPATRIA SEM: sklo, polystyrén, azbestocementový odpad, plechovky od farieb, káble a pod.

HUMÁNNE A VETERINÁRNE LIEKY

Lieky je potrebné odovzdávať do verejných lekární, ktoré sú povinné ich zhromažďovať!

Verejná lekáreň je povinná zhromažďovať humánne i veterinárne lieky nespotrebované fyzickými osobami a odovzdávať ich Štátnemu ústavu na kontrolu liečiv (ŠÚKL).

PATRIA SEM: všetky lieky nespotrebované fyzickými osobami.

■ Rudniansky literát

Čarovné morské prasiatko – špión

Asi pred rokom chlapec, ktorý sa volá Kevin, zbadal v obchode krásne hnedobiele morské prasiatko. Nemohol od neho oči odtrhnúť a prosil rodičov, aby mu ho kúpili. Rodičia boli prekvapení, lebo dovtedy sa rozprával len s počítačom, pri ktorom presedel celé hodiny a hral rôzne hry. A tak mu ho kúpili. Dal mu meno Darwin.

Darwin vyzeral ako normálne morské prasiatko, ale skutočnosť bola iná. To však nikto ešte vtedy netušil. Morské prasiatko bývalo v kuchyni, lebo tam bolo najteplejšie. Raz v noci išiel Kevin na WC (asi týždeň po kúpe prasiatka) a zrazu si všimol, že z kuchyne vychádza akési čudné modrasté svetlo, až ho striaslo od strachu. Z kuchyne sa ozývali hlasy: „Áno, pane, rozumiem!“ počul pisklavejší hlas. Po ňom hrubší hlas povedal: „Nesklam ma, tvoja misia je veľmi dôležitá, rozumieš?“ Pisklavý hlas odpovedal: „Rozumiem, rozumiem!“ Rozhovor sa síce skončil, ale modrasté svetlo ešte nezhaslo. Zrazu Kevinovi napadlo: „Čo ak je moje morské prasiatko tajný agent?“ Z tej predstavy sa mu až hlava zatočila. Rozhodol sa, že rýchlo vbehne do kuchyne a presvedčí sa, či je to pravda. Vbehol do kuchyne, pošmykol sa a takmer pokazil celú pátraciu akciu. Div si oči nevyočil. Jeho morčiatko tam stálo na zadných labkách s mikrofónom pri ústach. Za ním bol na klietke pripavený minitelevízor. Prasiatko pozeralo na Kevina a Kevin na prasiatko. Kevin povedal: „Nemusíš sa pretvarovať, všetko som počul!“ Prasiatko bolo momentálne viac prekvapené ako Kevin. „Čo vlastne si?“ spýtal sa Kevin. Darwin pár sekúnd váhal a potom odpovedal: „Myslím, že si si to už domyslel, som zvierací agent.“

„Mal som predsa len pravdu!“ pomyslel si Kevin. „To znamená, že si u nás len preto, aby si splnil svoju misiu a potom sa vytratíš?“ spýtal sa Kevin. Darwin sa zamyslel a odpovedal: „Samozrejme, nezostanem len na jednu misiu, každý zvierací agent si musí nájsť svoju rodinu.“

Kevin sa opýtal: „Prečo si si vybral práve nás?“ „Po prvé, váš dom je veľmi blízko miesta, kde sa má uskutočniť misia a za druhé, každý zvierací agent musí mať majiteľa, ktorého bude mať rád a bude mu sympatický,“ povedalo prasiatko. Kevinovi odľahlo. „Takže ty u nás nie si len preto, lebo musíš, ale preto, lebo ma máš rád,“ morčiatko odvetilo, „áno.“ Už

neznelo tak vážne. Jeho hlas znel priateľsky.

„A teraz šup do postele,“ povedalo prasiatko, „už som aj ja veľmi unavené.“ Ved' sú dve hodiny ráno. Aj zajtra sa môžeme porozprávať. „Dobrá, Kevin!“ zažalalo prasiatko. „Dobrá, Darwin!“ odvetil Kevin.

Hneď ako sa Kevin na druhý deň ráno zobudil, spomenul si na večerný rozhovor s Darwinom. Obul si papuče a bežal do kuchyne. „Ahoj, Darwin!“ zvolal Kevin. Darwin vyšiel z domčeka a pozeral na Kevina ako na zjavenie. O chvíľu mu došlo, že ho večera Kevin nachytal, ako sa rozprával so šéfom. „Dobré ráno!“ povedal.

„Mám na teba toľko otázok, napríklad ako to, že hovoríš alebo ako si si tam dal ten televízor?“ vyhrkol Kevin na Darwina. Darwin povedal: „Odpoveď na prvú otázku je, že všetky zvieratká vedia hovoriť, ale musia to tajiť a odpoveď na druhú otázku je, že je to tajomstvo.“ Takto to išlo až do večera. Kevin sa pýtal a Darwin odpovedal. Samozrejme, že keď boli v kuchyni rodičia, predstierali, že sa hrajú alebo Kevin vtedy zobral Darwina na ruky a odišiel s ním do obývačky.

Po mesiaci nastal deň „D“. „Dnes mám tú veľkú misiu,“ hovorí Darwin. Bolo 6:00 h. a misia začínala o 7:00 h. Darwin mal presne hodinu na to, aby sa pripravil. Nič bližšie Kevinovi nepovedal a on bol z toho mierne nervózny. A tak len poprial Darwinovi veľa šťastia.

Kevin čakal na Darwina do neskorého večera, no on sa stále nevracal. Neprišiel dokonca ani ráno, už sa o neho začal vážne báť. Zrazu zazvonil zvonček pri dverách. Za dverami však nikto nebol. Práve zatváral dvere, keď zbadal na zemi obálku. V obálke bol list. Keď ho otvoril, hneď si na ňom všimol odtlačok Darwinovej labky. V liste bolo napísané: „Ak chceš ešte niekedy vidieť Darwina, musíš sa vzdať počítača, aj so všetkými hrami!“ Kevin zostal ako obarený. Počítač bol jeho najlepší kamarát, ale to bolo dovtedy, kým nestretol Darwina. Preto neváhal ani chvíľu a išiel zbaliť počítač do tašky. Odniesol ho na určené miesto, zrazu sa zablysko a pred ním stál živý a zdravý Darwin.

„Moja misia je splnená!“ zakričal Drawin. „Ako to?“ nechápal Kevin. „Dokázal si, že kvôli nášmu priateľstvu sa vzdáš aj toho, čo si mal niekedy najradšej – počítača,“ odvetil Darwin.

Teraz už mohol Darwin zostať navždy s Kevinom. „Tá misia nebola ani tak pre mňa, ako pre teba,“ usmial sa Darwin.

Branislav Malec, 5.A

■ Z redakčnej pošty

Šalienský Matko

Dňa 20. 12. 2017 sa uskutočnila školská súťaž v prednese slovenských povestí – Šalienský Matko – 25.ročník. O víťazoch rozhodovala porota v zložení – Mgr. Kirnágová, Mgr. Richtáriková, Mgr. Kaprálová. VI.kategórii (2.-3. roč.) súťažilo 6 súťažiacich. Umiestnenia boli nasledovné:

- 1.miesto: Peter Lipták (3.A)
- 2.miesto: Janka Horváthová (2.A)
- 3.miesto: Patrícia Šomšáková (3.A)

V II. kategórii (4.-5. Roč.) súťažilo taktiež 6 súťažiacich. Umiestnenia boli nasledovné:

- 1.miesto: Diana Stanislavová (5.A)
- 2.miesto: Rozália Horváthová (4.A)
- 3.miesto: Branislav Malec (5.A) a Vanesa Červeňáková (4.A)

Blahoželáme! Do okresného kola postupujú Peter Lipták a Diana Stanislavová. Držíme palce.
Kolektív učiteľov ZŠ

Hviezdoslavov Kubín 2018

„Ó, mojej matky reč je krasota, je milota.“
P. O. Hviezdoslav

Základná škola v Rudňanoch sa aj tento rok zapojila do celoslovenskej súťažnej prehliadky v umeleckom prednese poézie a prózy Hviezdoslavov Kubín. Žiaci, ktorí uspeli v triednych kolách, sa prezentovali v školskom kole, ktoré sa uskutočnilo dňa 19. januára 2018. Súťažilo sa v 3. kategóriách. Umiestnenia boli nasledovné:

I.kategória próza(2.-4.roč.): 1.miesto: neudelené, 2.miesto: Rozália Horváthová, 3.miesto: Vanesa Červeňáková; poézia: 1.miesto: neudelené, 2.miesto: Karolína Jendreková, 3.miesto: Radoslava Ogurčáková

II. kategória próza (5.-6.roč.): 1.miesto: Bra-

nislav Malec, 2.miesto: Dalibor Vadel, 3.miesto: Diana Stanislavová, Ján Šaršan; poézia: 1.miesto: neudelené, 2.miesto: neudelené, 3.miesto: Dušan Macala, Michal Tulej

III.kategória próza (7.-9.roč.): 1.miesto: Ester Horváthová, 2.miesto: Júlia Vadelová, 3.miesto: Laura Červeňáková; poézia: 1.miesto: neudelené, 2.miesto: Nikola Kandráčová, 3.miesto: Dalida Kalafutová

Blahoželáme! Žiaci Branislav Malec a Ester Horváthová budú našu školu reprezentovať v obvodnom kole dňa 19. 2. 2018 v Smižanoch. Držíme palce!

Kolektív učiteľov ZŠ

„ZDAR BOH“

S týmto pozdravom a plní očakávania vchádzali deti nášho predškolského zariadenia dňa 31. 01. 2018 do priestorov archívu baníctva v Rudňanoch.

Zúčastnené deti i pedagogických zamestnancov srdečne privítal správca archívu p. Anton Šarík, ktorý nás sprevádzal prehliadkou exponátov rudného baníctva, s ktorou mala naša obec trvalú spojitosť.

Zaujímavou a deťom veku dostupnou, primeranou formou priblížil históriu baníctva v našej obci, ťažku prácu baníkov v podzemí i na povrchu pri ťažbe železných, barytových a ortuťových rúd. A čo sme sa ešte dozvedeli a hlavne videli pri exkurzii v archíve?

Hneď pri vstupe, ešte na schodišti sme sa stretli s ukážkou banského, komína“. Vo vstupnej hale sú umiestnené hlavné symboly baníctva, ako napr. prekrížené kladivá, zástava, banícka uniforma, model šachetnej veže, plastická mapa Rudnians. Vo vedľajšej miestnosti boli dôkladne poukladané a zoradené geologické mapy banských diel a je tu i možnosť pozrieť si videozáznam o histórii obce Rudňany, rozmachu i úpadku baníctva v regióne Spiša.

Postupovali sme ďalej, baníckou chodbou“ s drevenou výstužou, v ktorej sú vystavené fotografie pamätných dosiek venovaných baníkom, ktorí následkom úrazov prišli o život v bani, čo znázorňuje aj plastika hlavy umierajúceho baníka po úraze. Vo vitrínach sú rozložené vzorky rúd a hornín, ktoré sme si poprezerali, ohmatali, poťažkali a všimli si rôznorodosť farieb v rude. Knižnica nás upútala písomnosťami, fotografia-

mi, starými kronikami, sú tu albumy, odznaky, vlajočky a zástavky. V ďalšej miestnosti vystavujú osvetlenia, pri ktorých pracovali baníci v podzemí, a to od najstarších olejových, karbidových až po elektrické lampy. Sú tu aj veľmi staré banské náradia, ochranné prilby, ktoré sme si s dovoľením pána správcu aj vyskúšali. Rôzne predmety, pracovné nástroje, drobné darčeky venovali a darovali archív bývalí baníci, členovia baníckeho cechu, ktorého základným poslaním je udržiavanie, rozvíjanie a obnova baníckych zvykov a tradícií. Snažia sa zachrániť všetko to, čo pripomína slávnú minulosť baníctva.

Aj my, pedagogickí pracovníci, sa snažíme v rámci výchovno – vzdelávacej práce priblížiť

naším deťom, vštepovať im poznatky, učiť ich a oboznamovať s bohatou históriou a tradíciami našej obce, o rudnianskom baníctve, aby si ich dokázali udržať, zachovať a ďalej rozvíjať aj pre ďalšie generácie. A práve to nás nabádalo k tomu, že sa aspoň 1 až 2 krát v roku zúčastňujeme exkurzie v archíve baníctva v Rudňanoch. Formou

vychádzok chceme ešte deťom priblížiť zachované artefakty baníctva, ako sú napr. ťažné veže, pamätník, banská cesta, baňa Rochus atď.

Deti i p. učiteľky poďakovali p. A. Šarikovi za jeho milý výklad a sprevádzanie archívom, zaspievali banícke piesne, obdarili darčekom, Múdrú sovu“ – symbolom našej MŠ, nechýbal ani záverečný pozdrav, Zdar Boh“ a zápis do kroniky. Ani p. učiteľky neodchádzali naprázdno, odnášali si prvé vydanie publikácie, Banícka obec Rudňany“ s venovaním jej zostavovateľov – starostu obce p. M. Blišfana, Ing. C. Kacvinského ap. A. Šaríka. Aj touto cestou Vám všetkým ďakujeme.

Nedá mi v závere opýtať sa, položiť otázku Vám občania našej obce. Položte si ruku na srdce a odpovedzte pravdivo! Kolkí z vás navštívili Archív baníctva? Kolkí z vás sprostredkovali svoje poznatky a poniektorí aj zážitky, či príbehy z práce v bani svojim vnúčatám, svojim deťom? Je to diskutabilné, však? V každej rodine bol niektorý člen, či už otec, dedo, pradedo spätý s úmornou prácou v podzemí.

Zachovajme si kultúrne dedičstvo našich otcov a starých rodičov. Učme deti poznávať a chrániť si tieto tradície, aby si vedeli vážiť ich výdobytky.

*Deti a ped. zamestnanci MŠ č. 89 v Rudňanoch
Alžbeta Novorovská*

■ Policajné okienko

V období mesiacov november, december 2017 a január 2018 príslušníci Obcej polície zistili a objasnili 16 priestupkov z toho 7 priestupkov proti majetku podľa §-u 50 ods.1 zákona č. 372/1990 Zb. v znení neskorších predpisov, 4 priestupky na úseku podnikania podľa §-u 24 ods.1 zákona č. 372/1990 Zb. v znení neskorších predpisov (nedovolený predaj) porušením VZN č. 3/2011, 5 priestupkov proti verejnému poriadku podľa §-u 48, zákona č. 372/1990 Zb. v znení neskorších predpisov (1 porušenie VZN č. 1/2011 o čistote obce, 2 porušenia VZN č. 3/2013 o podmienkach predaja, podávania a používania alkoholických nápojov na území obce Rudňany a 2 porušenia VZN o chove psov). Priestupky boli riešené v blokovom konaní

Dňa 10. 11. 2017 boli príslušníci ObP privolaní do predajne potravín v časti Huta, kde došlo ku krádeži tovaru v hodnote 6,50 €. Krádeže sa dopustili mal. J.K a I.K. vec riešená v kompetencii ObP.

- Dňa 23. 11. 2017 bol v časti Zapálenica odchytený šteňa bielej farby nezistenej rasy, ktoré bolo prevezené do útulku, Šťastný psík, v obci Matejovce nad Hornádom.
- Dňa 12. 12. 2017 bol nájdený na autobusovej zastávke v časti Zapálenica mobilný telefón, tento je v úschove na Obcej policii Rudňany
- Dňa 10.01. 2018 boli príslušníci ObP privolaní do predajne potravín časti Huta, kde došlo ku krádeži tovaru v hodnote 4,30 €. Krádeže sa dopustili mal. N.K a A.D. Vec riešená v kompetencii ObP
- V dňoch 18. 01. 2018 – 21. 01. 2018 hliadka

■ Krásne jubileum

V minulom roku oslávila svoje jubileum 90. narodenín p. Júlia Fedáková. Na prelome rokov 2017/2018 som ju navštívila a osobne zablahožela v mene Komisie pre kultúru a šport. Aj touto cestou Vám chceme p. Júlia popriať veľa zdravia do ďalších rokov života, rodinnú pohodu a mnoho krásnych prírodopisných seriálov, ktoré tak rada sledujete. Na zdravie!

Mgr. Katarína Kandráčová

ObP vykonávala zvýšený dohľad nad verejným poriadkom v obci, ako aj v okolí Slovenskej pošty počas poberania dávok sociálneho zabezpečenia.

- Dňa 25. 1. 2018 bol v časti Huta za pomoci členov Miestnej občianskej poriadkovej služby odchytený pes rasy retriever, ktorý bol vrátený majiteľovi. Vec riešená v kompetencii ObP
- Dňa 25. 1. 2018 bol nájdený pri MŠ Zimné mobilný telefón zn. Blackview 6000, tento po preverení bol vrátený majiteľovi.
- Dňa 26. 1. 2018 bol na časti Pätorácke nájdený pes rasy yorkshire, ktorého stratu nahlásil občan z obce Poráč. Pes vrátený oznamovateľovi.

Obecná polícia opätovne dáva do pozornosti VZN č. 3/2017 o podmienkach vedenia a držania psov na území obce Rudňany so zreteľom na čl. 5, kde sa zakazuje voľný pohyb psov na verejnom priestranstve vo vlastníctve obce a apeluje na občanov obce Rudňany ktorí chovajú psa alebo viac psov, aby si týchto riadne zabezpečila a zamedzila ich útekom vonku na ulicu, kde by mohlo dôjsť k útoku na človeka prípadne iného zvierafa. Každý majiteľ psa je povinný dodržiavať všeobecné nariadenie o vedení a držaní psov vydaného Obecným úradom obce Rudňany

Mgr. Štefan Súkeník, náčelník ObP

Spoločenská rubrika

NARODENIE

Miloš Horváth
Lea Rumančíková
Feriha Horváthová
Samuel Borák
Júlia Horváthová
Kristián Horváth
Erika Červeňáková
Oskar Horváth
Adela Horváthová
Denisa Horváthová
Sebastián Berky
Karin Pechová

Úmrtie

Ján Midlík
Miroslav Mecko

JUBILANTI

90 rokov

Šteinerová Anna
Čierny Vladimír

85 rokov

Sikorová Katarína
Kuffner František
Košíková Zdenka
Romanová Eleonóra

70 rokov

Gazdurová Anna
Cvengroš Ján

60 rokov

Vaňková Zdena
Špičuková Valéria

Obyvateľstvo obce k 15. 2. 2018

Stav podľa vekových kategórií	Spolu	Muži	Ženy
Spolu	4525/2640	2271/1307	2254/1333
Deti do 18 rokov	1864/1557	937/774	927/783
– z toho do 15 rokov	1615/1364	818/682	897/682
Ostatní obyvatelia	2661/1083	1334/533	1327/550

SPOMIENKA

Čas ubieha, zastaviť ho nemožno a na nášho drahého brata zabudnúť sa nedá.

Už len kytičku kvetov na hrob môžeme dať, tichú modlitbu odriekať a ľahký odpočinok priat.

Dňa 5. marca 2018 uplynie smutných a bolestných 10 rokov, čo nás navždy opustil náš milovaný brat, švager, strýko a príbuzný **Ján Raczek**. Všetci, ktorí ste ho poznali, venujte mu modlitbu a tichú spomienku.

S láskou spomínajú sestry s rodinami

Ťažko sa nám s Tebou lúčilo, ťažko je bez teba byť, láska však smrťou nekončí, v našich srdciach budeš žiť.

Dňa 26. marca 2018 uplynie bolestných 10 rokov, čo navždy odišiel milovaný brat, švager, strýko a príbuzný **Milan Andrassy**. Venujte mu spolu s nami modlitbu a tichú spomienku.

S láskou spomína brat Jaroslav s rodinou

